

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

5 февруари 2026 година *

„Преюдициално запитване — Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Политика относно убежището — Директива 2013/32/ЕС — Общи процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила — Член 33 — Основания за недопустимост — Член 38 — Понятие за сигурна трета страна — Условия за прилагане — Връзка между кандидата и съответната трета страна — Критерии — Методи за оценка — Член 46 — Право на ефективни правни средства за защита — Член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз“

По дело C-718/24 [Алеб]ⁱ

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Административен съд София-град (България) с акт от 9 октомври 2024 г., постъпил в Съда на 22 октомври 2024 г., в рамките на производство по дело

NP

срещу

Председател на Държавна агенция за бежанците

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: К. Jürimäe (докладчик), председател на състава, К. Lenaerts, председател на Съда, изпълняващ функцията на съдия във втори състав, F. Schalin, M. Gavalec и Z. Csehi, съдии,

генерален адвокат: J. Richard de la Tour,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за NP, от Т. А. Илиев, адвокат,

* Език на производството: български.

ⁱ Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

- за българското правителство, от С. Русева и Т. Цингилева, в качеството на представители,
- за полското правителство, от В. Majczyna и D. Lutostańska, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от А. Azéma, М. Debieuvre и Ив. Залогин, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 33, параграф 2, буква в) и на член 38 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 2013 г., стр. 60), разглеждани във връзка със съображение 46 от тази директива.
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между NP, сирийски гражданин, и председателя на Държавната агенция за бежанците (България) (наричана по-нататък „ДАБ“) относно законосъобразността на решението, с което председателят на ДАБ е отхвърлил молбата на NP за международна закрила.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2011/95/ЕС

- 3 Член 2, буква е) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9) предвижда:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

[...]

е) „лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила“ означава гражданин на трета държава или лице без гражданство, които не отговарят на условията за бежанец, но за които има сериозни основания да се смята, че ако бъдат изпратени обратно в държавата на произход, или в случай на лице без гражданство — в държавата на предишното му обичайно пребиваване, биха били изложени на реална опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15, и по отношение на които не се прилага член 17, параграфи 1 и 2, и които не могат или поради такава опасност не желаят да получат закрилата на тази държава [...]“.

4 Съгласно член 15, буква в) от тази директива:

„Тежките посегателства са:

[...]

в) тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт“.

Директива 2013/32

5 Съображения 18, 43, 44 и 46 от Директива 2013/32 гласят:

„(18) В интерес едновременно и на държавите членки, и на търсещите международна закрила е по молбите за международна закрила да бъде вземано решение възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане.

[...]

(43) Държавите членки разглеждат всички молби по същество, т.е. извършват преценка дали съответният кандидат отговаря на условията за международна закрила в съответствие с Директива [2011/95], освен ако настоящата директива разпорежда противното, а именно в случаите, когато може с основание да се предположи [...], че другата страна ще пристъпи към разглеждането или ще даде достатъчна закрила. По-конкретно, държавите членки не са длъжни да разглеждат по същество молба за международна закрила в случаите, когато първата държава на убежище е предоставила на кандидата статут на бежанец и кандидатът е повторно приет в тази държава.

(44) Държавите членки следва да нямат задължение да разглеждат по същество молба за международна закрила, когато с основание могат да очакват кандидатът, поради достатъчна връзка с трета страна, според определението на националното право, да иска да получи закрила в тази трета страна и съществуват основания да се очаква, че кандидатът ще бъде приет или повторно приет в тази страна. Държавите членки следва да процедурат по този начин единствено в случаите, когато този кандидат би бил на сигурно място в съответната трета страна. С цел да се избегнат вторичн[и] движения на кандидат[и] за убежище, следва да се установят общи принципи за приемането и определянето от страна на държавите членки на трети държави като сигурни.

[...]

- (46) Когато държавите членки прилагат понятията за сигурна страна за всеки отделен случай или определят страните като сигурни чрез приемане на списъци с тази цел, те следва да вземат под внимание, *inter alia*, насоките и оперативните наръчници, и информацията относно страната на произход и дейностите, посочени в Регламент (ЕС) № 439/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 [година] за създаване на Европейска служба за подкрепа в областта на убежището [ОВ L 132, 2010 г., стр. 11], включително методиката, определена в доклада на [Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (ЕСПОУ)] във връзка с информацията относно страната на произход, както и съответните насоки на [Върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН)]“.
- 6 Глава II от Директива 2013/32, озаглавена „Основни принципи и гаранции“, обхваща членове 6—30.
- 7 В глава III („Първоинстанционни процедури“) от тази директива се съдържат членове 31—43.
- 8 Член 32 от посочената директива със заглавие „Неоснователни молби“ гласи:
- „1. Без да се засяга член 27, държавите членки могат да сметат определена молба за неоснователна, ако решаващият орган установи, че кандидатът не отговаря на условията за международна закрила съгласно Директива [2011/95].
2. В случаите на неоснователна молба, в които се прилагат някои от обстоятелствата, които са изброени в член 31, параграф 8, държавите членки могат също така да приемат определена молба като очевидно неоснователна, когато тя е определена като такава в националното законодателство“.
- 9 Член 33 от Директива 2013/32, озаглавен „Недопустими молби“, предвижда:
- „1. В допълнение към случаите, в които молбата не се разглежда, в съответствие с Регламент (ЕС) № 604/2013 [на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31)], от държавите членки не се изисква да разглеждат дали кандидатът отговаря на условията за международна закрила в съответствие с Директива [2011/95], когато молбата се счете за недопустима съгласно настоящия член.
2. Държавите членки могат да приемат, че една молба за международна закрила е недопустима единствено ако:
- [...]
- в) страна, която не е държава членка, се счита като сигурна трета страна за кандидата съгласно член 38;
- [...]“.

10 Член 38 от Директива 2013/32 със заглавие „Понятие за сигурна трета страна“ предвижда в параграфи 1—4:

„1. Държавите членки могат да прилагат понятието за сигурна трета страна само ако компетентните органи са се убедили, че в съответната трета страна към кандидата за международна закрила ще се отнасят в съответствие със следните принципи:

- а) кандидатите за убежище не са заплашени поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политически убеждения за живота и за свободата си;
- б) няма опасност от тежко посегателство според определението в Директива [2011/95];
- в) спазва се принципът на забрана за връщане в съответствие с [Конвенцията за статута на бежанците, подписана в Женева на 28 юли 1951 г. (Recueil des traités des Nations unies, том 189, стр. 150, № 2545 (1954), влязла в сила на 22 април 1954 г. и допълнена с Протокола за статута на бежанците, подписан в Ню Йорк на 31 януари 1967 г. и влязъл в сила на 4 октомври 1967 г. (наричана по-нататък „Женевската конвенция“)];
- г) спазва се забраната за репатриране в нарушение на правото на защита от мъчения и жестоко, нехуманно или унижително отношение, както е предвидена от международното право; и
- д) съществува възможност да се поиска признаване на статута на бежанец и когато той бъде признат, да се ползва закрила в съответствие с Женевската конвенция.

2. Прилагането на понятието за сигурна трета страна се подчинява на нормите на националното право, а именно:

- а) нормите, които предвиждат съществуването на връзка между кандидата и съответната трета страна, на основание на която е основателно кандидатът да отиде в тази страна;
- б) нормите, които се отнасят до прилаганите от компетентните органи методи, с които да се убедят, че понятието за сигурна трета страна може да се приложи спрямо определена страна и определен кандидат. Тези методи предвиждат [проверка във всеки отделен случай] на сигурността в страната за съответния кандидат и/или определянето от дадена държава членка на страните, считани като сигурни в общ план;
- в) нормите, които съответстват на международното право и които позволяват индивидуално разглеждане с цел определяне дали дадена трета страна е сигурна за определен кандидат, което най-малкото дава възможност на кандидата да обжалва прилагането на понятието за сигурна трета страна поради това, че въпросната трета страна не е сигурна в неговия конкретен случай. На кандидата също така се разрешава да обжалва наличието на връзка между него и въпросната трета страна в съответствие с буква а).

3. Когато изпълняват решение, което се основава единствено на настоящия член, държавите членки:

- а) информират за това кандидата; и

б) му предоставят документ, с който информират властите на третата страна, на езика на тази страна, че молбата не е била разглеждана по същество.

4. Когато трета страна не разреши на кандидата влизането му на нейна територия, държавите членки гарантират, че на това лице е предоставен достъп до процедурата в съответствие с основните принципи и гаранции по глава II“.

11 В глава V („Процедури за обжалване“) от Директива 2013/32 се намира член 46, озаглавен „Право на ефективна защита“. Съгласно параграфи 1 и 3 от този член:

„1. Държавите членки гарантират, че кандидатите разполагат с право на ефективна защита пред съд срещу следното:

а) решение относно тяхната молба за международна закрила, включително за решение, с което:

- i) се установява, че молбата е неоснователна във връзка със статут на бежанец и/или статут на лице под субсидиарна закрила;
- ii) се установява, че молбата е недопустима съгласно член 33, параграф 2;

[...]

3. С цел спазване на разпоредбите на параграф 1 държавите членки гарантират, че ефективната защита предвижда цялостно и ex nunc разглеждане на фактите и правните въпроси, включително, когато е приложимо, разглеждане на нуждите от международна закрила съгласно Директива [2011/95], най-малкото в процедури по обжалване пред първоинстанционен съд“.

Българското право

ЗУБ

12 Член 9, алинея 1 от Закона за убежището и бежанците (ДВ, бр. 54 от 31 май 2002 г.), в редакцията, приложима към спора по главното производство (наричан по-нататък „ЗУБ“), предвижда:

„Хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като:

1. смъртно наказание или екзекуция, или

2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или

3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт“.

13 Член 13, алинея 1, точка 14 и алинеи 4 и 5 от ЗУБ гласи:

„(1) Молбата на чужденец за предоставяне на международна закрила се отхвърля като явно неоснователна, когато не са налице условията по чл. 8, ал. 1 и 9, съответно по чл. 9, ал. 1, 6 и 8, и чужденецът:

[...]

14. идва от трета сигурна държава, при условие че ще бъде приет в нея;

[...]

(4) Обстоятелството по ал. 1, т. 14 може да бъде самостоятелно основание за отхвърляне на молбата като явно неоснователна единствено ако са изпълнени следните условия:

1. съществува връзка между чужденеца и съответната трета държава, обосноваваща връщането му, при индивидуална проверка на сигурността в държавата за съответния чужденец;
2. на чужденеца е предоставен документ на езика на третата сигурна държава, с който да информира съответните ѝ власти, че молбата му не е разгледана по същество.

(5) При недопускане на чужденеца до територията на третата сигурна държава му се осигурява достъп до производство за предоставяне на международна закрила в Република България“.

14 Член 98, алинеи 1 и 2 от ЗУБ има следния текст:

„(1) Председателят на [ДАБ] съгласувано с министъра на външните работи може при необходимост да внася за приемане от Министерския съвет национални списъци на сигурни държави по произход и на трети сигурни държави.

(2) При приемането на списъците Министерският съвет, позовавайки се на източници на информация от други държави - членки на Европейския съюз, от [ЕСПОУ], [ВКБООН], Съвета на Европа и други международни организации, отчита степента, в която държавата предлага защита срещу преследване и нечовешко или унижително отнасяне, чрез:

1. съответните законови и подзаконови разпоредби, приети в тази област, и начина, по който те се прилагат;
2. спазването на правата и свободите, гарантирани в [Европейската конвенция] за защита на правата на човека и основните свободи, съставена в Рим на 4 ноември 1950 г. [...], или в Международния пакт за граждански и политически права, [приет на 16 декември 1966 г. от Общото събрание на Организацията на обединените нации и влязъл в сила на 23 март 1976 г.] [...], или в Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 10 декември 1984 г. [и влязла в сила на 26 юни 1987 г.] [...];
3. спазването на принципа на забрана за връщане в съответствие с [Женевската конвенция];

4. съществуването на система от ефективни средства за защита срещу нарушенията на тези права и свободи“.

15 Съгласно член 99 от ЗУБ:

„Чужденец, подал молба за международна закрила, може да оборва презумпцията за сигурност на държавата, включена в списъка по чл. 98“.

16 В § 1, точка 9 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ се съдържа следното определение:

„Трета сигурна държава“ е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и:

- а) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение;
- б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му;
- в) не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание;
- г) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец;
- д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава“.

Решение № 247

17 Точка 2 от Решение № 247 на Министерския съвет на Република България от 3 април 2024 г. за приемане на Списък на сигурни страни на произход и на Списък на трети сигурни страни по отношение на търсещите закрила (наричано по-нататък „Решение № 247“) гласи следното:

„Приема Списък на трети сигурни страни по отношение на търсещите [международна] закрила съгласно приложение № 2 [...] Азия: Народна република Бангладеш, Ислямска република Иран, Югоизточна Европа: Република Турция“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

18 На 2 ноември 2023 г. НР, непридружен непълнолетен сирийски гражданин, подава молба за международна закрила в България.

19 По време на проведеното на 1 декември 2023 г. интервю НР заявява, че е живял в провинция Халеб (Сирия) и я е напуснал два-три месеца по-рано с двама от братята си заради войната. НР останал около месец в Турция, преди да влезе нелегално на българска територия. Братята му останали в Турция, където живеят и три от сестрите му със съответните си съпрузи.

- 20 С решение от 18 юни 2024 г. председателят на ДАБ отхвърля молбата на НР, като му отказва предоставянето както на статут на бежанец, така и на хуманитарен статут. Той приема, че макар НР да не отговаря на условията, за да бъде считан за бежанец, поради вътрешния въоръжен конфликт и безогледното насилие в Сирия той е изложен на реална заплаха за живота или личността си. Председателят на ДАБ обаче счита, че Република Турция представлява „сигурна трета страна“, в която НР би могъл да се установи безопасно. Всъщност НР живял на турска територия в продължение на един месец, без риск за безопасността му, а няколко от братята и сестрите му все още живеели там. За него е съществувала законова възможност да се регистрира пред турските служби и да узакони престоя си там, което той не е направил. В този контекст от събраната от общодостъпни източници информация председателят на ДАБ стига до извода, че лицата без гражданство и бежанците от Сирия, пристигнали в Турция поради събития в Сирия след 28 април 2011 г., получават временна закрила от правителството на Турция. На ползващите се от тази закрила лица се осигурява защита срещу принудително връщане в Сирия. Освен това били задоволени основните им потребности.
- 21 НР сезира Административен съд София-град (България), който е запитващата юрисдикция, с искане за отмяна на решението от 18 юни 2024 г.
- 22 В отговор на искане на запитващата юрисдикция за предоставяне на информация председателят на ДАБ я уведомява, първо, че ДАБ прилага Решение № 247, съгласно което Република Турция се счита за сигурна трета страна. Второ, той посочва, че ДАБ не е разработила методи съгласно член 38, параграф 2, буква б) от Директива 2013/32. Трето, той признава, че НР не е бил уведомен изрично, че може да обжалва прилагането на понятието за сигурна трета страна спрямо него или наличието на връзка между него и въпросната трета страна.
- 23 В този контекст запитващата юрисдикция счита, че е необходимо да получи разяснения относно тълкуването на разпоредбите на Директива 2013/32, свързани с понятието за сигурна трета страна. Всъщност член 38 от тази директива не бил транспониран в цялост в българския правен ред и това понятие водело до различно прилагане на национално равнище.
- 24 По-конкретно, на първо място, запитващата юрисдикция се пита дали разпоредбите на посочената директива допускат молба за международна закрила да бъде отхвърлена, като се приложи посоченото понятие в рамките на производство по общия ред на глава III от същата директива, при това след като при разглеждането по същество на тази молба компетентният орган е констатирал, че кандидатът отговаря на условията, за да му бъде предоставен статут на субсидиарна закрила. Тя уточнява, че практиката на Върховния административен съд (България) допуска такава практика.
- 25 На второ място, запитващата юрисдикция си задава въпроси относно условията за прилагане на понятието за сигурна трета страна, предвидени в член 38, параграф 2, букви а) и б) от Директива 2013/32. От една страна, тя отбелязва, че по силата на член 38, параграф 2, буква б) от тази директива държавите членки са длъжни да разработят и прилагат „методи“, за да гарантират, че това понятие може да се приложи към определена страна или определен кандидат. Тя се пита дали когато, както в делото по главното производство, националното право не предвижда такива методи, посоченото понятие може да се приложи евентуално въз основа на информация от общодостъпни източници и на акт на изпълнителната власт като Решение № 247. От друга страна, тази юрисдикция

констатира, че българското право не предвижда критерии, при наличието на които може да се приеме, че съществува връзка между кандидата и съответната трета страна, на основание на която е основателно кандидатът да отиде в тази страна, и че член 38, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32 също не уточнява тези критерии. При това положение тя иска да се установи дали тази разпоредба задължава държавите членки да предвидят такива критерии в националното си право.

26 На последно място, запитващата юрисдикция иска да получи разяснения относно изисквания съдебен контрол. Съгласно член 38, параграф 2, буква в) от Директива 2013/32 държавите членки следва да дават възможност на кандидата да оспори по съдебен ред наличието на връзка между него и трета страна, считана за сигурна по отношение на него. Българското право обаче не предвиждало такъв съдебен контрол. Затова тази юрисдикция иска да се установи дали при разглеждането на жалба срещу решение, основано на понятието за сигурна трета страна, тя е длъжна да се обяви за компетентна и да разгледа наличието на такава връзка, и то въз основа на тази разпоредба.

27 При тези обстоятелства Административен съд София-град (България) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Възможно ли е чрез разширително тълкуване на съображение 46 и чл. 33, пар. 2, б. в) [от Директива 2013/32, разглеждани] във връзка с чл. 38 от [нея], да се приеме, че правилата, регламентирани в тези норми, даващи възможност дадена молба за предоставяне на международна закрила да бъде счетена за недопустима и касаещи понятието за трета сигурна страна съгласно чл. 38 от [тази директива], [трябва] да бъдат прилагани в производство по реда на глава III от същата директива, в съответствие с основните принципи и гаранции по глава II от същата директива, т.е. при разглеждането на молба за предоставяне на международна закрила по същество?
- 2) Следва ли съображение 46 и чл. [33], пар. 2, б. в) [от Директива 2013/32, разглеждани] във връзка с чл. 38 от [нея] да се тълкуват в смисъл, че се допуска национална правна уредба, от вида на тази по чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, както и административна и съдебна практика, съгласно които разгледана по същество молба за предоставяне на международна закрила може да бъде отхвърлена, без да бъде обявена за явно неоснователна или недопустима, само на основание на възможността кандидатът да се ползва от закрилата на трета сигурна страна, без в националното право да са разработени и прилагани предвидените в чл. 38, пар. 2, б. б) от Директива 2013/32 методи и при положение че административният орган признава, че в страната на произход на кандидата е налице въоръжен конфликт и по отношение на него са налице предпоставките [по] чл. 15, б. в) от Директива 2011/95?
- 3) Следва ли чл. 38, пар. 2, б. б) [от Директива 2013/32, разглеждан] във връзка със съображение 46 от [нея], да се тълкува в смисъл, че административният орган, разглеждащ по същество молба за предоставяне на международна закрила, може да приложи понятието за сигурна трета страна спрямо определена страна и определен кандидат само въз основа на информация от общодостъпни източници и на прието решение на орган на изпълнителната власт (Министерски съвет), за това, че дадена страна е трета сигурна, без да има предвидени в националното право методи, по смисъла на тази разпоредба, чрез прилагането на които административният орган да се убеди, че понятието за сигурна трета страна може да се приложи спрямо определена страна и определен кандидат?

- 4) Следва ли чл. 38, пар. 2, б. а) от Директива 2013/32[...] да се тълкува в смисъл, че държавите членки е необходимо да предвидят задължително в националното си право критерии, при наличието на които може да се приеме, че съществува връзка между кандидата и съответната трета страна, на основание на която е основателно кандидатът да отиде в тази страна?
- 5) Следва ли чл. 38, пар. 2, буква в) от Директива 2013/32[, който] урежда възможността кандидатът да оспори по съдебен ред наличието на връзка между него и дадена трета страна, приета като сигурна, в съответствие с [член 38, параграф 2,] буква а) [от тази директива], да се тълкува в смисъл, че при липса на национална правна разпоредба, която да предвижда съдебен контрол за законосъобразност на наличието на връзка между кандидата и въпросната трета страна, съдът, сезиран с обжалване на административното решение, с което е отказано предоставянето на международна закрила на кандидата на основание на това, че трета страна е приета за сигурна спрямо него, [трябва] задължително [...] да се обяви за компетентен и да се произнесе по законосъобразността на приетото от административния орган наличие на такава връзка?“.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

- 28 В самото начало следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика предвиденото в член 267 ДФЕС производство е инструмент за сътрудничество между Съда и националните юрисдикции, чрез който Съдът предоставя на националните юрисдикции насоки за тълкуването на правото на Съюза, необходими им за решаването на висящите пред тях спорове (вж. определение от 26 януари 1990 г., Falcicola, C-286/88, EU:C:1990:33, т. 7, и решение от 15 април 2021 г., État belge (Обстоятелства, настъпили след приемането на решението за прехвърляне), C-194/19, EU:C:2021:270, т. 21).
- 29 Също според постоянната съдебна практика, в рамките на това производство за сътрудничество, Съдът трябва да даде на запитващия съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът трябва да преформулира въпросите, с които е сезиран (вж. решения от 17 юли 1997 г., Krüger, C-334/95, EU:C:1997:378, т. 22 и 23, от 28 ноември 2000 г., Roquette Frères, C-88/99, EU:C:2000:652, т. 18, и от 3 юни 2025 г., Kinsa, C-460/23, EU:C:2025:392, т. 34).
- 30 В светлината на тази съдебна практика първият и вторият въпрос, които по същество се припокриват, следва да се разгледат заедно. Освен това, доколкото вторият въпрос засяга определянето в националното право на методите за прилагане на понятието за сигурна трета страна, той се припокрива с третия въпрос, който се отнася до тези методи. Поради това не е необходимо този аспект да се разглежда в рамките на втория въпрос.
- 31 Следователно първият и вторият въпрос трябва да се разбират в смисъл, че запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 33, параграф 2, буква в) и член 38 от Директива 2013/32 трябва да се тълкуват в смисъл, от една страна, че основанието за недопустимост по член 33, параграф 2, буква в) от тази директива трябва непременно да се приложи при разглеждането по същество на молба за международна закрила, и от друга страна, че разгледана по същество молба може да бъде отхвърлена, без да бъде обявена за

явно неоснователна или недопустима, с мотива че трета страна се счита за сигурна трета страна за кандидата, макар компетентният орган да е установил, че този кандидат отговаря на условията за предоставяне на международна закрила, предвидени в Директива 2011/95.

- 32 В това отношение трябва да се припомни, че съгласно член 33, параграф 1 от Директива 2013/32 освен в случаите, в които молбата не се разглежда в съответствие с Регламент № 604/2013, от държавите членки не се изисква да проверяват дали кандидатът отговаря на условията за международна закрила в съответствие с Директива 2011/95, когато молбата се счете за недопустима съгласно този член. Член 33, параграф 2 от Директива 2013/32 изброява изчерпателно случаите, в които държавите членки могат да приемат, че дадена молба за международна закрила е недопустима (решения от 19 март 2019 г., Ibrahim и др., C-297/17, C-318/17, C-319/17 и C-438/17, EU:C:2019:219, т. 76, и от 19 март 2020 г., Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá), C-564/18, EU:C:2020:218, т. 29).
- 33 Сред тези случаи в член 33, параграф 2, буква в) от тази директива фигурира и хипотезата, при която трета страна се счита за сигурна трета страна за кандидата по силата на член 38 от посочената директива.
- 34 Така от самия текст на член 33, параграф 1 и параграф 2, буква в) от Директива 2013/32 следва, че държавите членки не са длъжни да проверяват дали съответният кандидат отговаря на условията за международна закрила съгласно Директива 2011/95, когато трета страна се счита за сигурна трета страна за този кандидат (вж. по аналогия решение от 22 февруари 2022 г., Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Цялост на семейството — Вече предоставена защита), C-483/20, EU:C:2022:103, т. 24).
- 35 Това тълкуване отговаря на целта на член 33, параграф 2 от Директива 2013/32, която, както следва от съображение 43 от тази директива, се състои в това да се смекчи задължението на държавите членки да разглеждат всяка молба за международна закрила, като се определят случаите, в които такава молба се счита за недопустима (решения от 17 март 2016 г., Mirza, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, т. 43, от 19 март 2020 г., Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá), C-564/18, EU:C:2020:218, т. 30, и от 18 юни 2024 г., Bundesrepublik Deutschland (Действие на решение за предоставяне на статут на бежанец), C-753/22, EU:C:2024:524, т. 50).
- 36 Следователно разглеждането на основанието за недопустимост по член 33, параграф 2, буква в) от Директива 2013/32 е предназначено да предхожда разглеждането по същество на молба за международна закрила и поради това не трябва непременно да се извършва по време на това разглеждане. Това тълкуване се налага в още по-голяма степен предвид целта на тази директива, подчертана в съображение 18 от нея, по молбите за международна закрила да бъде вземано решение възможно най-бързо, по-специално в интерес на търсещите международна закрила, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане (вж. в този смисъл решение от 4 октомври 2024 г., Elliniko Symvoulío gia tous Prosfyges и Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio, C-134/23, EU:C:2024:838, т. 52 и цитираната съдебна практика).
- 37 При липсата на каквато и да било разпореда в обратен смисъл в Директива 2013/32 гореизложените съображения означават също така, че молба за международна закрила може да бъде обявена за недопустима на основание, посочено в член 33, параграф 2 от тази директива, в случай че условията за предоставяне на международна закрила са евентуално изпълнени, дори след като решаващият орган е разгледал по същество нуждите от закрила.

- 38 В подкрепа на тълкуването, изведено в точки 36 и 37 от настоящото решение, е контекстът на член 33 от Директива 2013/32.
- 39 В това отношение следва да се подчертае, че този член, който урежда случаите на недопустимост на молба за международна закрила, се предхожда от член 32 от тази директива, който се отнася до неоснователните молби. Според член 32, параграф 1 от посочената директива обаче държавите членки могат да сметат определена молба за неоснователна, ако решаващият орган установи, че кандидатът не отговаря на условията за международна закрила съгласно Директива 2011/95. По-нататък, по силата на член 32, параграф 2 от Директива 2013/32 дадена молба може да се приеме за очевидно неоснователна, когато е определена като такава в националното законодателство, при обстоятелствата, изброени в член 31, параграф 8 от тази директива. Тези обстоятелства не са свързани с основанията за недопустимост, посочени в член 33, параграф 2 от споменатата директива.
- 40 Така съвместният прочит на членове 32 и 33 от Директива 2013/32 разкрива недвусмислената воля на законодателя на Съюза да направи ясно разграничение между основанията за недопустимост на молба за международна закрила и основанията за отхвърляне на такава молба по същество. Това разграничение е възпроизведено впрочем в член 46, параграф 1, буква а), подточки i) и ii) от тази директива, който се отнася до правото на ефективна защита съответно срещу решенията, с които се установява, че молбата за международна закрила е неоснователна, и срещу решенията, с които се установява, че такава молба е недопустима.
- 41 От това следва, че в съответствие с член 32 от Директива 2013/32 молбата за международна закрила може, съобразно случая, да бъде отхвърлена като неоснователна или явно неоснователна, едва след разглеждането ѝ по същество. За сметка на това, прилагането на основание за недопустимост по смисъла на член 33, параграф 2 от тази директива може да доведе само до отхвърляне на молбата като недопустима, и то независимо от такова разглеждане на същата.
- 42 В настоящия случай от данните относно националното право, с които Съдът разполага, изглежда, че член 13, алинея 1, точка 14 от ЗУБ предвижда отхвърлянето на молба за международна закрила като „явно неоснователна“ с мотива, че чужденецът „идва от трета сигурна държава“, с други думи, на основание за недопустимост по смисъла на член 33, параграф 2 от Директива 2013/32, в нарушение на изискванията, произтичащи от членове 32 и 33 от нея. Въпреки това запитващата юрисдикция, която е единствено компетентна да се произнесе по националното право, следва да провери дали това е така.
- 43 В светлината на гореизложените съображения на първия и втория въпрос следва да се отговори, че член 33, параграф 2, буква в) и член 38 от Директива 2013/32 трябва да се тълкуват в смисъл, че:
- основанието за недопустимост, посочено в член 33, параграф 2, буква в) от тази директива, не трябва непременно да се прилага при разглеждането по същество на молба за международна закрила,
 - молба, разгледана по същество, може да бъде отхвърлена като недопустима с мотива, че трета страна се счита за сигурна трета страна за кандидата, дори когато компетентният орган е констатирал, че този кандидат отговаря на условията за предоставяне на

международна закрила, предвидени в Директива 2011/95. Обратно, такава молба може да бъде отхвърлена като неоснователна или дори като явно неоснователна само при условията, посочени в член 32 от Директива 2013/32, и във всички случаи не може да бъде отхвърлена като неоснователна по силата на основанията за недопустимост, предвидени в член 33, параграф 2, буква в) от последната директива.

По третия и четвъртия въпрос

Предварителни бележки

- 44 Тъй като третият и четвъртият въпрос се отнасят до тълкуването на член 38, параграф 2 от Директива 2013/32, в самото начало следва да се припомни, че от член 38 от тази директива е видно, че прилагането на понятието за сигурна трета страна за целите на член 33, параграф 2, буква в) от посочената директива зависи от спазването на условията, предвидени в посочения член 38, параграфи 1—4.
- 45 По-специално, на първо място, член 38, параграф 1 от Директива 2013/32 изисква компетентните органи на държавите членки да са се убедили, че съответната трета страна спазва изрично посочените в тази разпоредба принципи.
- 46 На второ място, член 38, параграф 2 от тази директива подчинява прилагането на понятието за сигурна трета страна на нормите на националното право. Тези норми трябва да включват по-конкретно, първо, нормите, които предвиждат съществуването на връзка между кандидата за международна закрила и съответната трета страна в такава степен, че да е основателно кандидатът да отиде в тази страна. Второ, те трябва да включват нормите, които се отнасят до прилаганите от компетентните органи методи, с които последните да се убедят, че понятието за сигурна трета страна може да се приложи спрямо определена страна или определен кандидат за международна закрила с уточнението, че тези методи трябва да предвиждат проверка във всеки отделен случай на сигурността в страната за такъв кандидат и/или определянето от държавата членка на страните, считани като сигурни в общ план. Трето, те трябва да включват нормите, които съответстват на международното право и които позволяват индивидуално разглеждане с цел определяне дали дадена трета страна е сигурна за определен кандидат за международна закрила и дават възможност на кандидата да обжалва както прилагането на понятието за сигурна трета страна с оглед на конкретното му положение, така и наличието на връзка между него и въпросната страна.
- 47 На трето място, член 38, параграфи 3 и 4 от посочената директива задължава държавите членки, които изпълняват решение, основано само на понятието за сигурна трета страна, да информират за това кандидата за международна закрила и да му предоставят документ, с който информират властите на съответната трета страна, на езика на тази страна, че молбата му не е била разгледана по същество. Държавите членки трябва да гарантират, че на този кандидат е предоставен достъп до процедура в съответствие с основните принципи и гаранции, изложени в глава II от тази директива, когато третата страна не му разреши да влезе на нейна територия.

- 48 Условието, посочено в член 38 от Директива 2013/32, са кумулативни, така че основанието за недопустимост по член 33, параграф 2, буква в) от тази директива не може да се приложи, когато не е изпълнено едно от тези условия (решение от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, C-564/18, EU:C:2020:218, т. 40 и цитираната съдебна практика).
- 49 Именно в светлината на тези предварителни бележки следва да се разгледат последователно четвъртият, а след това и третият въпрос, които се отнасят съответно до буква а) и буква б) от член 38, параграф 2 от Директива 2013/32.

По четвъртия въпрос

- 50 С четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 38, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че държавите членки трябва да предвидят в националното си право критерии, при наличието на които може да се приеме, че е налице връзка между кандидата за международна закрила и съответната трета страна.
- 51 Както беше припомнено в точка 46 от настоящото решение, тази разпоредба предвижда, че прилагането на понятието за сигурна трета страна се подчинява на нормите на националното право, които предвиждат съществуването на връзка между кандидата за международна закрила и съответната трета страна в такава степен, че да е основателно кандидатът да отиде в тази страна.
- 52 Така от посочената разпоредба, при прочита ѝ впрочем в светлината на съображение 44 от Директива 2013/32, следва, че в правомощията на държавите членки е да определят в националното си право връзката, която се изисква между кандидат за международна закрила и сигурна трета страна. За тази цел и при липсата на каквато и да била дефиниция на понятието „връзка“ в тази директива държавите членки трябва да определят релевантните критерии за определянето на такава връзка.
- 53 В това отношение от въпросното съображение 44 следва също, че тази връзка трябва да е достатъчна, за да бъде основателно този кандидат да отиде в посочената страна (вж. в този смисъл решение от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, C-564/18, EU:C:2020:218, т. 46).
- 54 В този контекст Съдът впрочем е постановил, че обстоятелството, че кандидат за международна закрила е преминал транзитно през територията на трета страна, само по себе си не може да представлява основателна причина да се счете, че този кандидат може разумно да се върне в тази страна (вж. в този смисъл решение от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, C-564/18, EU:C:2020:218, т. 47).
- 55 В настоящия случай запитващата юрисдикция следва да провери дали българското право определя „връзката“ по смисъла на член 38, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32, като се отбележи, че от § 1, точка 9 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ, изглежда, следва, че българското право определя наличието на такава връзка посредством критерий, свързан с „пребиваването“ на кандидата за международна закрила в съответната трета страна. Ако това е така, тази юрисдикция следва също да определи дали с оглед на всички обстоятелства, характеризиращи евентуално предишно пребиваване на съответния кандидат в разглежданата трета страна, като продължителността и причините за това

пребиваване, както и присъствието в тази трета страна на близки членове на семейството на кандидата, такова пребиваване е достатъчно, за да се приеме, че между посочения кандидат и посочената трета страна съществува такава връзка, че същият кандидат да може основателно да се завърне в тази страна.

- 56 С оглед на гореизложените съображения на четвъртия въпрос следва да се отговори, че член 38, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че държавите членки трябва да предвидят в националното си право критерии, при наличието на които може да се приеме, че съществува връзка между кандидата за международна закрила и съответната трета страна, с уточнението, че тази връзка трябва да е достатъчна, за да бъде основателно кандидатът да отиде в тази страна.

По третия въпрос

- 57 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 38, параграф 2, буква б) от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че решаващият орган може да приложи понятието за сигурна трета страна въз основа на информация от общодостъпни източници и на решение на изпълнителната власт, с което се установява списък на сигурните трети страни, без националното право да определя „методи“ по смисъла на тази разпоредба.
- 58 На първо място, както беше припомнено в точка 46 от настоящото решение, член 38, параграф 2, буква б) от Директива 2013/32 подчинява прилагането на понятието за сигурна трета страна на нормите на националното право, които се отнасят до прилаганите от компетентните органи методи, с които последните да се убедят, че това понятие може да се приложи спрямо определена страна и определен кандидат за международна закрила. По-нататък, тези методи трябва да предвиждат проверка във всеки отделен случай на сигурността в страната за такъв кандидат и/или определянето от държавата членка на страните, считани като сигурни в общ план.
- 59 Така от самия текст на тази разпоредба, и особено от препращането към националното право, както и от израза „и/или“, съдържащ се във второто изречение от посочената разпоредба, следва, че тя предоставя на държавите членки възможността да избират между различни методи за прилагане на понятието за сигурна трета страна, които те следва да определят в националното си право. В този смисъл изглежда, че държавите членки по принцип могат да предвидят или проверка във всеки конкретен случай на сигурността в страната за всеки кандидат за международна закрила, или определяне на страните, считани като сигурни в общ план, или комбинация от тези два метода.
- 60 Що се отнася по-конкретно до метода, състоящ се в това да се предвиди определяне на страните, считани като сигурни в общ план, Съдът е постановил, че член 38 от Директива 2013/32 във връзка със съображения 44 и 46 от нея дава право на държава членка да определи с акт с общо приложение дадена страна като принципно сигурна трета страна за определени кандидати за международна закрила (вж. в този смисъл решение от 4 октомври 2024 г., *Elliniko Symvoulío gia tous Prosfyges и Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio*, C-134/23, EU:C:2024:838, т. 43—45).
- 61 Освен това съгласно съображение 46 от тази директива за целите на прилагането на понятието за сигурна трета страна, независимо дали за всеки отделен случай или чрез определяне на такива страни посредством актове с общо приложение, държавите членки

следва да вземат под внимание, *inter alia*, насоките и оперативните наръчници, както и информацията относно страната на произход и дейностите, включително методиката на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAА), правопреемник на ЕСПОУ, за представянето на информационни доклади относно страната на произход, както и съответните насоки на ВКБООН.

- 62 Този неизчерпателен списък на елементи включва данни, чиято обща характеристика е общодостъпността. Затова следва да се приеме, че за целите на прилагането на понятието за сигурна трета страна държавите членки могат да вземат предвид информация от общодостъпни източници.
- 63 От това следва, че по принцип няма пречка решаващият орган да приложи понятието за сигурна трета страна въз основа на информация от общодостъпни източници и на решение на изпълнителната власт, с което в съответствие с националното право се установява списък на сигурните трети страни.
- 64 На второ място, следва обаче да се вземе предвид и член 38, параграф 2, буква в) от Директива 2013/32. Съгласно тази разпоредба държавите членки трябва да въведат норми, които позволяват индивидуално разглеждане, за да се определи дали съответната трета страна е сигурна за определен кандидат за международна закрила, като му се гарантира по-специално възможността да обжалва прилагането на понятието за сигурна трета страна с оглед на неговото конкретно положение, както и наличието на връзка между него и тази трета страна (вж. в този смисъл решение от 4 октомври 2024 г., *Elliniko Symvoulío gia tous Prosfygón y Prosirixi Prosfygón sto Aigaio*, C-134/23, EU:C:2024:838, т. 44).
- 65 Следователно, дори когато в съответствие с член 38, параграф 2, буква б) от Директива 2013/32 държава членка избере — що се отнася до методите за прилагане на понятието за сигурна трета страна — да предвиди определянето на сигурните трети страни чрез акт с общо приложение, в съответствие с член 38, параграф 2, букви б) и в) от тази директива тя трябва също така да определи приложимите методи, за да прецени във всеки отделен случай, в зависимост от конкретните обстоятелства на съответния кандидат за международна закрила, дали въпросната трета страна отговаря на условията, за да се счита за сигурна страна за този кандидат, както и възможността посоченият кандидат да обжалва наличието на връзка по смисъла на последната разпоредба (вж. в този смисъл решение от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Tompá), C-564/18, EU:C:2020:218, т. 48).
- 66 В светлината на гореизложените съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 38, параграф 2, букви б) и в) от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че решаващият орган може да приложи понятието за сигурна трета страна въз основа на информация от общодостъпни източници и на решение на изпълнителната власт, с което се установява списък на сигурните трети страни, при условие че националното право определя и приложимите методи за преценка във всеки отделен случай, в зависимост от конкретните обстоятелства на кандидата за международна закрила, дали съответната трета страна отговаря на условията, за да се счита за сигурна страна за този кандидат, както и възможността посоченият кандидат да обжалва наличието на връзка по смисъла на член 38, параграф 2, буква а) от тази директива.

По петия въпрос

- 67 В самото начало следва да се припомни, че в рамките на въведеното с член 267ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда може да се наложи Съдът да вземе предвид норми от правото на Съюза, които националният съд не е посочил във въпроса си (вж. решения от 20 март 1986 г., *Tissier*, 35/85, EU:C:1986:143, т. 9, и от 1 август 2025 г., *Alace и Canpelli*, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 44).
- 68 Всъщност обстоятелството, че запитващата юрисдикция формално е посочила във въпросите си определени разпоредби от правото на Съюза, не е пречка Съдът да й предостави всички насоки за тълкуване, които могат да бъдат полезни за решаване на делото по главното производство, като извлече от цялата информация, предоставена от тази юрисдикция, и по-специално от мотивите на акта за преюдициално запитване, разпоредбите от правото на Съюза, които изискват тълкуване предвид предмета на спора (вж. решения от 29 ноември 1978 г., *Redmond*, 83/78, EU:C:1978:214, т. 26, и от 1 август 2025 г., *Alace и Canpelli*, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 45).
- 69 В случая следва да се отбележи, че петият въпрос формално се отнася до тълкуването само на член 38, параграф 2, буква в) от Директива 2013/32. От мотивите на преюдициалното запитване, както и от самия текст на този въпрос обаче недвусмислено следва, че с него запитващата юрисдикция иска да получи разяснения относно действието на правото на ефективна съдебна защита на кандидат за международна закрила, чиято молба е отхвърлена с мотива, че за него съществува сигурна трета страна.
- 70 Следователно, за да се даде полезен отговор на запитващата юрисдикция, трябва да се вземат предвид и разпоредбите на член 46, параграфи 1 и 3 от тази директива, както и на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), които се отнасят до правото на ефективна съдебна защита.
- 71 При тези условия петият въпрос следва да се разбира в смисъл, че с този въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 38, параграф 2, буква в) и член 46, параграфи 1 и 3 от Директива 2013/32, разглеждани във връзка с член 47 от Хартата, трябва да се тълкуват в смисъл, че националната юрисдикция, сезирана с жалба срещу решение, с което се отхвърля молба за международна закрила на предвиденото в член 33, параграф 2, буква в) от тази директива основание за недопустимост, отнасящо се до сигурна трета страна, трябва да провери наличието на връзка по смисъла на член 38, параграф 2, буква а) от посочената директива между кандидата и съответната трета страна, дори ако националното право не й предоставя такова правомощие.
- 72 В това отношение следва да се припомни, че член 46, параграф 1 от Директива 2013/32 признава на кандидатите за международна закрила право на ефективна защита пред съд срещу решенията по тяхната молба. В член 46, параграф 3 от тази директива се определя обхватът на правото на ефективна защита, като се уточнява, че обвързаните от нея държави членки трябва да гарантират, че съдът, пред който се обжалва решението по съответната молба за международна закрила, извършва „цялостно и ех пипс разглеждане на фактите и правните въпроси, включително, когато е приложимо, разглеждане на нуждите от международна закрила съгласно Директива [2011/95]“ (решение от 1 август 2025 г., *Alace и Canpelli*, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 76 и цитираната съдебна практика).

- 73 По-нататък, от практиката на Съда следва, че характеристиките на обжалването, предвидено в член 46 от Директива 2013/32, трябва да се определят в съответствие с член 47 от Хартата, който препотвърждава принципа на ефективна съдебна защита. Член 47 от Хартата обаче е достатъчен сам по себе си и не се нуждае от уточняване с разпоредби от правото на Съюза или от националното право, за да породи за частноправните субекти право, на което като такова е възможно позоваване. При това положение към член 46, параграф 3 от тази директива, разглеждан в светлината на член 47 от Хартата, не може да се подходи различно (решения от 4 октомври 2024 г., *Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky*, C-406/22, EU:C:2024:841, т. 86, и от 1 август 2025 г., *Alace и Canpelli*, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 77).
- 74 Впрочем Съдът е постановил, че дори в случай на жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила като недопустима, съдът, сезиран с такава жалба, е длъжен да извърши цялостно и ex nunc разглеждане по член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 (решение от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, C-564/18, EU:C:2020:218, т. 66). Всъщност думите „когато е приложимо“ от израза „включително, когато е приложимо, разглеждане на нуждите от международна закрила съгласно Директива [2011/95]“, подчертават факта, че цялостното и ex nunc разглеждане от компетентността на съда не следва непременно да се отнася до разглеждането по същество на нуждите от международна закрила и че следователно може да се отнася до допустимостта на молбата за международна закрила, когато това е възможно съгласно националното право в съответствие с член 33, параграф 2 от Директива 2013/32 (решения от 25 юли 2018 г., *Алхето*, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 115, и от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, C-564/18, EU:C:2020:218, т. 67).
- 75 В този контекст, що се отнася в частност до жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила като недопустима по силата на основанието за недопустимост по член 33, параграф 2, буква в) от Директива 2013/32, а именно сигурна трета страна, сезираният с такава жалба съд е длъжен в рамките на цялостното и актуализирано разглеждане, което следва да извърши, да провери по-специално дали съответната трета страна може да се счита за сигурна трета страна за съответния кандидат за международна закрила (вж. в този смисъл решение от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, C-564/18, EU:C:2020:218, т. 68).
- 76 За целите на тази проверка посоченият съд трябва задълбочено да разгледа дали е изпълнено всяко от кумулативните условия, с които е обвързано прилагането на това основание за недопустимост — каквито са посочените в член 38 от Директива 2013/32 — като при необходимост прикани решаващия орган да представи всяка документация и всяко фактическо обстоятелство, които могат да са релевантни, и да се убеди, преди да се произнесе, че кандидатът е имал възможност да изложи лично становището си относно приложимостта на основанието за недопустимост към конкретните обстоятелства, в които се намира (вж. в този смисъл решения от 25 юли 2018 г., *Алхето*, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 121 и 124, и от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, C-564/18, EU:C:2020:218, т. 69).
- 77 Наличието на връзка по смисъла на член 38, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32 обаче е едно от тези кумулативни условия. Впрочем член 38, параграф 2, буква в) от тази директива изисква на всеки кандидат за международна закрила, чиято молба е отхвърлена с мотива, че за него има сигурна трета страна, да бъде разрешено да обжалва наличието на връзка между него и тази трета страна в съответствие с първата от тези разпоредби.

- 78 Следователно по главното производство запитващата юрисдикция трябва да провери по-специално наличието на връзка между NP и Република Турция. Предвид припомнената в точка 73 от настоящото решение съдебна практика посочената юрисдикция следва да извърши тази проверка дори в хипотезата, при която — както отбелязва в акта за преюдициално запитване — българското право не ѝ предоставя такова правомощие.
- 79 С оглед на гореизложените съображения на петия въпрос следва да се отговори, че член 38, параграф 2, буква в) и член 46, параграфи 1 и 3 от Директива 2013/32, разглеждани в светлината на член 47 от Хартата, трябва да се тълкуват в смисъл, че националната юрисдикция, сезирана с жалба срещу решение, с което се отхвърля молба за международна закрила на предвиденото в член 33, параграф 2, буква в) от тази директива основание за недопустимост, а именно сигурна трета страна, трябва да провери наличието на връзка по смисъла на член 38, параграф 2, буква а) от посочената директива между кандидата и съответната трета страна, дори ако нейното национално право не ѝ предоставя такова правомощие.

По съдебните разноски

- 80 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

Поради изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Член 33, параграф 2, буква в) и член 38 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила**

трябва да се тълкуват в смисъл, че:

- **основанието за недопустимост, посочено в член 33, параграф 2, буква в) от тази директива, не трябва непременно да се прилага при разглеждането по същество на молба за международна закрила,**
- **молба, разгледана по същество, може да бъде отхвърлена като недопустима с мотива, че трета страна се счита за сигурна трета страна за кандидата, дори когато компетентният орган е констатирал, че този кандидат отговаря на условията за предоставяне на международна закрила, предвидени в Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. Обратно, такава молба може да бъде отхвърлена като неоснователна или дори като явно неоснователна само при условията, посочени в член 32 от Директива 2013/32, и във всички случаи не може да бъде отхвърлена като неоснователна по**

силата на основанието за недопустимост, предвидено в член 33, параграф 2, буква в) от последната директива.

2) Член 38, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32

трябва да се тълкува в смисъл, че

държавите членки трябва да предвидят в националното си право критерии, при наличието на които може да се приеме, че съществува връзка между кандидата за международна закрила и съответната трета страна, с уточнението, че тази връзка трябва да е достатъчна, за да бъде основателно кандидатът да отиде в тази страна.

3) Член 38, параграф 2, букви б) и в) от Директива 2013/32

трябва да се тълкува в смисъл, че

решаващият орган може да приложи понятието за сигурна трета страна въз основа на информация от общодостъпни източници и на решение на изпълнителната власт, с което се установява списък на сигурните трети страни, при условие че националното право определя и приложимите методи за преценка във всеки отделен случай, в зависимост от конкретните обстоятелства на кандидата за международна закрила, дали съответната трета страна отговаря на условията, за да се счита за сигурна страна за този кандидат, както и възможността посоченият кандидат да обжалва наличието на връзка по смисъла на член 38, параграф 2, буква а) от тази директива.

4) Член 38, параграф 2, буква в) и член 46, параграфи 1 и 3 от Директива 2013/32, разглеждани в светлината на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз,

трябва да се тълкуват в смисъл, че

националната юрисдикция, сезирана с жалба срещу решение, с което се отхвърля молба за международна закрила на предвиденото в член 33, параграф 2, буква в) от тази директива основание за недопустимост, а именно сигурна трета страна, трябва да провери наличието на връзка по смисъла на член 38, параграф 2, буква а) от посочената директива между кандидата и съответната трета страна, дори ако нейното национално право не ѝ предоставя такова правомощие.

Подписи